

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HUNNASKOGEN I ALVESTA KOMMUN

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL.....	4
1. Syftet med reservatet.....	4
2. Administrativa data.....	5
3. Historisk markanvändning	6
4. Områdets bevarandevärden.....	7
4.1. Geovetenskapliga värden och förhållanden	7
4.2. Terrestra värden.....	7
4.3. Limniska värden	8
4.4. Kulturhistoriska värden.....	8
4.5. Friluftsliv.....	8
4.6. Anläggningar.....	8
5. Genomförda inventeringar och dokumentation.....	9
PLANDEL	10
5. Skötselområden.....	10
5.1. Bevarandemål för hela området	10
5.2. Generella riktlinjer och åtgärder för hela området.....	10
5.3. Skötselområden.....	10
6. Jakt och fiske.....	14
7. Bränder, storm, översvämningar, insekts-/svampangrepp.....	14
8. Barnperspektivet.....	14
9. Utmärkning.....	14
10. Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder	15
11. Förvaltning, tillsyn och uppföljning.....	16
12. Bilaga	16
a. Skötselplanekarta.....	17

Foto på framsida: Kvällssol på udden.

BESKRIVNINGSDDEL

1. SYFTET MED RESERVATET

Syftet med reservatet är:

- att bevara värdefulla naturmiljöer knutna till lövskog och lövrika blandskogar med angränsande strandzon och sjö. Naturmiljöernas växt- och djurliv ska bevaras och gynnas,
- skogen ska vara naturskogsartad genom att vara varierad och flerskiktad med god tillgång på gamla träd, grova träd, ihåliga träd samt stående och liggande död ved,
- området ska vara en tillgång för rörligt friluftsliv.

Syftet uppnås genom att:

- naturen skyddas genom föreskrifter som reglerar skogsbruk och olika typer av exploatering,
- skogen i huvudsak formas av naturliga processer vilket kan efterliknas genom naturvårdande skötsel. Genom skötsel ska också skog som är påverkad av skogsbruk restaureras, gran begränsas och livsmiljöer för växt- och djurlivet ska nyskapas,
- enklare åtgärder vidtas för rörligt friluftsliv.

2. ADMINISTRATIVA DATA

Tabell 1. Administrativa data

Naturresevatets namn	Hunnaskogen
NVR-id	2051638
Kommun	Alvesta
Län	Kronobergs län
Distrikt	Västra Torsås
Natura 2000-område	-
Lägesbeskrivning	Ca 3 km söder om Torne och 10 km söder om Skatelövs kyrka
Centrumkoordinater (SWEREF99TM)	X: 477107, Y: 6279410
Kartblad Index 100 km	62E
Naturgeografisk region	12a SÖ Smålands skog-/sjörik slätt
Huvudsaklig objektkategori	Lö, Övrig lövskog
IUCN-kategori	IV, Habitat/Artskyddsområde (Habitat/Species Management Area)
Fastighet och ägarkategori	Hunna 7:3 och 7:5, Naturvårdsverket Hunna 10:3, Alvesta kommun
Servitut/rättigheter/ Samfälligheter	Fiskerätt: delägare i Hunna FS:4 Avtal om båtplats med förre ägaren
Sakägare	Enligt bilaga 3
Areal	Totalareal: 17,1 ha, varav 9,7 ha land och 7,4 ha vatten (Enligt KNAS)
Förvaltare av naturresevatet	Länsstyrelsen i Kronobergs län

Tabell 2. Prioriterade bevarandevärden

Typ	Värde
Naturtyper	Lövskog och lövrika blandskogar med angränsande strandzon.
Strukturer	Gamla och grova träd, död ved, boträd.
Arter	Svampar, mossor, lavar, vedlevande insekter, fågelliv.
Friluftsliv	Naturupplevelser i anslutning till cykelled.

Tabell 3. Naturtyper enligt nuvarande förhållanden (KNAS) och enligt bevarandemålen.

Naturtyp	Areal enligt nuvarande förhållanden (ha)	Areal enligt bevarandemålen (ha)
Tallskog	0,1	0,1
Granskog, äldre	0,5	0,5*
Granskog (30 – 50 år)	3,0	0
Barrblandskog	0,1	0
Lövblandad barrskog	2,4	3,4**
Triviallövskog	0,7	0,7**
Ädellövskog	2,7	3,0**
Triviallövskog med ädellövinslag	0,2	2,0**
Sjöar och vattendrag	7,4	7,4
SUMMA	17,1	17,1
Varav produktiv skogsmark	9,8	9,8

* På lång sikt ska skogen övergå till någon typ av lövskog eller lövblandad barrskog

**Ungfärlig uppskattning av framtida fördelning mellan olika typer av lövskogar och lövblandad barrskog

3. HISTORISK MARKANVÄNDNING

Under medeltiden omges byarna i skogsbygderna av stora skogsmarker utan att det finns fasta bygränser. Så småningom blir det fler gårdar i byarna och man blir mer intresserad av gränser. Under 1600-talet ser man t.ex. att gränserna mellan många byar i Västra Torsås diskuteras och läggs fast genom häradssyner och tingsbeslut. Samtidigt finns det sedan gammalt en bestämmelse om ”skogelag”, som omfattar större områden med flera byar eller hela socknar. Mer än halva Västra Torsås och eventuellt södra Skatelöv ingår då i ett skogelag, där skogsmarken på 1820-talet skiftas på flera byar. Vissa byar har för stor skogsmark i förhållande till bebyggelsen och då flyttas skogsmark över till byar som har fler gårdar och mer odlad jord men lite skog. Detta skifte är förklaringen till att vissa delar av centrala och södra delarna av Västra Torsås därefter har namn från byar i norra delen av socknen eller från byarna Hunna och Torp i Skatelöv.

Hunna och Torps skogelag gick under namnet Hunnaskogen, varav det aktuella området är en mindre del. På kartan ”Hunna och Torps utskog” från 1791 tillhörde detta område tillsammans med marken söder härom Hunna södergård. Skogen anges i beskrivningen som ”skogsmark med Bok och Ekeskog bevuxen” och har sannolikt använts både för uttag av ved, virke och som utmarksbete. Närmast sjön fanns slättermad.

4. OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN

4.1. GEOVETENSKAPLIGA VÄRDEN OCH FÖRHÅLLANDEN

Åsnenområdet ligger på den sydsvenska urbergsslätten och terrängen är flack. Här på västra sidan sluttar landskapet mot sjön och i detta område ligger västra delen ca 20 meter över sjöns yta. På SGU:s gamla geologiska karta från 1875 anges att berggrunden norr om området består av granit och området söder om består av "hälleflinta" vilket är en äldre benämning på en deformerad mycket finkornig rhyolit med liknande egenskaper som flinta, därav namnet.

De lösa jordlagren är främst morän, i östra delen mager och ursvallad till sten- och blockfält efter att Åsnen genom tiderna efter senaste inlandsisen haft olika nivåer. Stranden är över lag stenig och blockrik. På södra delen av udden finns strandhak och utanför haket ett strandplan. Övrig landvinning efter sänkningen av sjön år 1853 finns också.

4.2. TERRESTRA VÄRDEN

Det aktuella området ligger vid Åsnens strand ca 3 km norr om Åsnens nationalpark och 1 km söder om Agnäs naturreservat. Området ligger på bägge sidor om cykelleden på den nedlagda järnvägen.

Den östra halvan av skogen består av blandskog som till stor del är opåverkad av skogsbruk sedan lång tid. Udden öster om cykelleden är bitvis mycket sten- och blockrik och svårframkomlig utanför stig. Skogen är flerskiktad blandskog med gran, björk, asp, tall, ek, bok, rönn och lönn. Inslaget av senvuxna och gamla träd samt död ved är stort. Markvegetationen är mager med mossor och glest blåbärsris. Längst ut på udden är terrängen storblockig, även ut i vattnet. Längst ut utmed stranden och på lilla ön finns äldre grova tallar. Närmast cykelleden, på västra sidan, är terrängen mycket blockig, skogen är yngre och lövdominerad med björk, ek, säl, al, m.m. Genom denna delen passerar ett sumpskogsstråk från Klövhalla källa på grannfastigheten i norr på sin väg ner till sjön.

Omedelbart norr om området finns ett biotopskyddsområde/naturvårdsavtal i nyckelbiotopen vid Klövhalla källa. Här finns en mycket värdefull blandlövskog med lind, ask, ek, hassel, al, m.m. med många ovanliga mossor och lavar på träd och på stenblock. I källsprången finns gullpudra.

Den västra halvan av skogen längst från sjön består till stor del av planterad unggranskog. Fältskiktet är vanliga skogsmossor och blåbärsris. I norra kanten finns mer flerskiktad blandskog med gran, björk, bok och ek. Bokinslaget är ganska stort men består uteslutande av unga träd. Säl och asp förekommer också.

Den östra delen av området har stora naturvärden för t.ex. fågellivet och för svampar och vedlevande insekter. Området har också ett värde med sin närhet till cykelleden. Området har med sitt läge i nära anslutning till andra naturreservat m.m. goda förutsättningar att bidra till att ett rikt växt- och djurliv bevaras.

4.3. LIMNISKA VÄRDEN

Åsnen ligger i den nedre halvan av Mörrumsåns avrinningsområde. Åsnen är en stor, grund och flikig sjö. Åsnen är sedan lång tid tillbaka sänkt och reglerad. Bottnen täcks av mer eller mindre mäktiga gyttjesediment, men sjön är i stora delar mycket rik på stenar och block. Åsnens ursprungstillstånd är näringsfattigt och brunfärgat. Markanvändning och olika former av verksamhet har dock förändrat vattenkvalitén. Övergödning är ett miljöproblem i sjön som inte når upp till EU:s vattendirektivs krav på god ekologisk status. Den ekologiska statusen är måttlig och miljökvalitetsnormen är fastställd till god ekologisk status. Sjön har god status avseende försurning d.v.s. är inte märkbart försurad. Sjön är till viss del påverkad av kalkning som utförts i sjöns tillrinningsområden.

En liten bäck ansluter in i området från sydväst, passerar genom områdets södra del, och rinner in på grannfastigheten i söder ca 70 meter innan den rinner ut i sjön. Bäckens naturligt slingrande lopp inom området.

4.4. KULTURHISTORISKA VÄRDEN

Fastigheten har i alla tider varit ett utskifte till gården i Hunna och det har inte funnits någon bebyggelse eller inägomark på fastigheten. Skogsbruk har bedrivits i modern tid. I sydvästra hörnet ligger en liten del av ett område med fossil åkermark (huvuddelen ligger utanför reservatet).

Genom området sträcker sig banvallen efter den nedlagda järnvägen mellan Halmstad-Vislanda-Karlshamn som stod klar 1874 men lades ner 1970. Banvallen används som cykelled och strövstig.

4.5. FRILUFTSLIV

4.5.1. Tillgänglighet

Hela Åsnenområdet har stort värde för friluftslivet och har ett stort antal besökare på land och till sjöss. Genom detta område passerar cykelleden Banvallsleden. Utmed sjön passerar kanotleden Värendsleden (Asa – Fridafors).

4.5.2. Slitage och störningar

Risken för slitage och störningar från det rörliga friluftslivet bedöms som liten.

4.6. ANLÄGGNINGAR

Det finns en smal stig som går ut på udden. Området saknar övriga anläggningar för friluftslivet.

5. GENOMFÖRDA INVENTERINGAR OCH DOKUMENTATION

Lantmäteriet, 1791. Hunna och Torps utskog. Akt 07-SKA-25.

Lantmäteriet, 1949. Ekonomiska kartan. Torne J133-4E7f52.

Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1989. Kronobergs Natur. Naturvårdsprogram för Kronobergs län. Områdesbeteckning: Alvesta 80 (delvis delobjekt 80 d).

Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1999. Områden av riksintresse för naturvård i G län. Områdesbeteckning: NRO07024.

Skogsstyrelsen, 1994. Nyckelbiotopsinventering, objekt-id 6748.

Riksantikvarieämbetets ”Fornsök”, 2016.

Länsstyrelsen i Kronobergs län; Lessmark, O. (2013). Åsnen – limnologiskt kunskapsunderlag för nationalparksbildande. ISSN 1103-8209, Meddelande nr 2013:02.

Länsstyrelsen i Kronobergs län (2009). Häckfågelfaunan i sjön Åsnen. Arbetsmaterial.

Länsstyrelsen i Kronobergs län; Nilsson, S. G. (1980). Häckfågelfaunan i sjön Åsnen.

Naturvårdsverket (1989). Svenska våtmarker av internationell betydelse, Våtmarkskonventionen och CW-listan.

Naturvårdsverket (2016). Bearbetade uppgifter över naturtyper och markslag enligt KNAS. Metrias databas VIC Natur 2016-10-31.

NNK-Naturanaturtypskarteringen, 2015. Metrias fjärranalys enligt uppdrag av Naturvårdsverket. Obearbetad version.

Sveriges geologiska undersökning. Berggrundskarta.

Sveriges geologiska undersökning. 1875. Sveriges geologiska undersökning No 1, Skala 1:200 000. Bladet ”Huseby”.

PLANDEL

5. SKÖTSELOMRÅDEN

Naturreseptatet är indelat i 3 skötselområden, se skötselplanekartan (bilaga 2a).

5.1. BEVARANDEMÅL FÖR HELA OMRÅDET

Mål med denna skötselplan för hela området är att skogen ska bli äldre och mer varierad sett ur naturvårdssynpunkt samt att gran till stor del på lång sikt ska ersättas med lövrik blandskog.

5.2. GENERELLA RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER FÖR HELA OMRÅDET

Multnande ved, hålträd och savflöden ska aktivt skapas med olika metoder, t.ex. ringbarkning eller kapning till högstubbar. Död ved ska också skapas i strandkanterna om tillgången på död ved är liten. Bryn och variation i övrigt får skapas genom punktinsatser som ringbarkning eller andra åtgärder. Ved från vidtagna skötselåtgärder lämnas kvar eller flyttas inom området med undantag av vad som anges nedan, t.ex. om gran i skötselområde 2B. Ris får köras bort. Även övriga träd som faller på olämpliga ställen får flyttas.

Granföryngring ska begränsas och föryngring av tall, asp, bok och ek kan vid behov gynnas genom åtgärder som t.ex. naturvårdsbränning, småskalig markberedning i kombination med insädd av frö eller ollon av lokal proveniens, m.m.

Skogsbete får användas som skötselmetod (kan främst vara aktuellt i den västra delen som är minst blockig).

Främmande, invasiva eller expansiva arter ska tas bort. Fågel-, fladdermus- och insektsholkar samt boplatzformar för fåglar får vid behov sättas upp.

Utsikt mot sjön får skapas på några lämpliga ställen vid stigen. Kulturlämningar finns få kända men får röjas fram och synliggöras om nya fynd görs. Eventuell mindre P-plats för förvaltning samordnas med ägaren av Hunna 10:4.

5.3. SKÖTSELOMRÅDEN

Tabell 3. Skötselområden

Typ av skötselområde	Antal delområden	Areal (ha)
1. Lövskog/ädellövskog	1	2,7
2. Lövskog/lövblandad barrskog	2	7,0
3. Sjö	-	7,4
4. Friluftsliv	-	-
SUMMA		17,1

Skötselområde 1: Lövskog och/eller ädellövskog (2,7 ha)

Beskrivning

Blandskog i mycket blockig terräng. Skogen är relativt ung och lövdominerad med björk, ek, sälg, al, m.m. Inslag av ca 30% ung gran. Många träd, t.ex. ekar, är flerstammiga och krokiga. Genom skogen passerar ett sumpskogsstråk, som är vattenförande delar av året, på sin väg ner till sjön. Genom sydöstra delen passerar en bäck som ansluter från sydväst och som fortsätter in i skötselområde 2A.

Bevarandemål

Ädellövskog och/eller annan typ av lövskog. Tall är ett värdefullt inslag där det förekommer spontant. Gran finns bara undantagsvis.

Skog med stor andel gamla och grova träd samt träd i de flesta åldersklasser. I skogarna finns tillgång på hålträd, stående och liggande multnande ved.

Skötselåtgärder

- Vidkroniga eller grova träd ska gynnas genom att inväxande träd fälls eller dödas genom t.ex. ringbarkning. Även yngre träd får gynnas på detta sätt för att öka mångfalden av naturligt förekommande träd och buskar. Bryn skapas mot cykelled.
- I täta yngre trädgrupper kan utglesning göras för att skapa grövre och vidkroniga träd.
- Granföryngring röjs bort löpande vid behov.
- Cykelled sköts av Alvesta kommun.

Skötselområde 2: Lövskog och/eller lövblandad barrskog (7,0 ha)

Beskrivning

2A: En udde med blandskog som är opåverkad av skogsbruk sedan lång tid. Terrängen är bitvis mycket sten- och blockrik och svårframkomlig. Skogen är flerskiktad blandskog av gran, björk, asp, tall, ek, bok, rönn och lönn. Inslaget av senvuxna och gamla träd samt död ved är stort. Markvegetationen är mager, med mossor och glest blåbärsris. Längst ut på udden är terrängen storblockig, även ut i vattnet. Längst ut utmed stranden och på lilla ön finns äldre grova tallar. Genom södra delen passerar en bäck som rinner vidare in på grannfastigheten i söder ca 70 meter innan den rinner ut i sjön.

2B: Skogen består till stor del av ung, planterad granskog. Fältskiktet består av vanliga skogsmossor och blåbärsris. I norra kanten finns mer flerskiktad blandskog med gran, björk, bok och ek. Bokinslaget är ganska stort men består uteslutande av unga träd. Enstaka sälj och asp finns också.

Bevarandemål

Det långsiktiga målet är tall- eller lövdominerade blandskog. Långsiktigt bör också inslaget av bok, ek och/eller tall vara stort men sammansättningen av trädslag varierar över tid och björk och asp är viktiga sussionsarter. De närmaste årtiondena finns gran kvar i viss omfattning, både i 2A där ingen gran tas ut och i 2B där graninslag bitvis får finnas kvar i avvaktan på förnygring av andra trädslag.

Skog med stor andel gamla och grova träd samt träd i de flesta åldersklasser. I skogen finns riklig tillgång på hålträd, stående och liggande multnande ved. Även i strandkanterna finns gott om död ved. Ljusöppna skogspartier med inslag av vidkroniga träd, gläntor och buskskikt, t.ex. hassel, en, rönn och oxel förekommer också. Gran förekommer på lång sikt sparsamt.

Skötselåtgärder

- Skötselområde 2B: Planterade granbestånd ska successivt avvecklas. Virket kan till stor del köras bort efter att lämplig mängd lämnats kvar som ringbarkad, stående eller liggande död ved.
- Skötselområde 2A: Inväxande gran ska fällas/ringbarkas.
- Vidkroniga eller grova träd ska gynnas genom att inväxande träd fälls eller dödas genom t.ex. ringbarkning. Även yngre träd får gynnas på detta sätt för att öka mångfalden av naturligt förekommande träd och buskar.
- I täta yngre trädgrupper kan utglesning göras för att skapa grövre och vidkroniga träd och gläntor.
- Granförnygring röjs bort löpande vid behov.
- Diket i skötselområde 2B läggs igen helt eller genom punktinsatser.

Skötselområde 3: Sjö (7,4 ha)

Beskrivning

Stranden i det aktuella området är mestadels stenig strand med öppet vatten. På den yttre delen av udden finns några små vikar med bladvass och små partier med grund strand. Nära stranden på uddens spets finns grupper med stora block ute i sjön.

Bevarandemål

Åsnen ska ha god ekologisk status och uppnå god kemisk status så att ett rikt växt- och djurliv kan finnas kvar och utvecklas i sjön.

Stranden ska bevaras med ursprunglig vegetation så att det gynnar ett rikt djurliv.

Mål för skogen som inkluderar strandbrynet finns under skötselområde 2.

Skötselåtgärder

- Död ved som faller ut i vattnet lämnas liggande och ytterligare död ved får vid behov tillföras. Åtgärder beskrivs närmre under "Generella riktlinjer och åtgärder för hela området".

Skötselområde 4: Friluftsliv och cykelled

Beskrivning

Hela Åsnområdet har stort värde för friluftslivet och har ett stort antal besökare både på land och till sjöss. Genom detta område passerar cykelleden Åsnen runt/Banvallsleden och det finns en liten stig som går ut på udden. Ute i sjön passerar kanotleden Värendsleden.

Bevarandemål

Besökare som passerar på cykelleden kan gå ut på uddens spets.

Tillgänglighetsgraden är låg eftersom terrängen på udden är mycket stenig. I nuläget finns inga planer på stig eller andra anordningar för friluftslivet i den västra delen. Det finns heller inga planer på anordningar för friluftslivet i anslutning till kanotleden eftersom det inte finns förutsättningar för det.

Skötselåtgärder

- Gränsmarkering görs på land.
- Informationsskylt om naturreservatet sätts upp utmed cykelleden. Skyltning görs inte från bilväg.
- Befintlig stig på udden bibehålls och förbättring görs i den mån det är möjligt med enkla åtgärder, t.ex. en rundslinga i yttersta delen.
- En rastbänk med utsikt över sjön sätts upp på uddens yttersta del.

- Utmed stig kan informationsskyltar sättas upp, t.ex. hur man lär sig känna igen varningsbeteende hos häckande fåglar för att undvika att störa eller andra lämpliga ämnen om sjön eller skogen.
- Länsstyrelsens hemsida ska ha information om området.
- Cykelled sköts av Alvesta kommun. Träd som fallit eller trädgrenar som kapats vid underhåll av cykelled ska inte tas bort utan flyttas inom naturreservatet. Vid röjning av slanter till cykelled ska dock sly köras bort.

6. JAKT OCH FISKE

Det är inte tillåtet att utfodra vilt eller anlägga åtel inom reservatet. Ett undantag är att saltsten för vilt får sättas upp. Om behov finns kan jakttorn byggas och siktgata öppnas. I övrigt inskränker inte naturreservatet rätten till jakt och fiske i området.

7. BRÄNDER, STORM, ÖVERSVÄMNINGAR, INSEKTS- /SVAMPANGREPP

Vid händelser som medför att stora mängder träd dör och/eller faller omkull vid t.ex. storm, insektsangrepp eller översvämning gäller följande. Död ved lämnas inom området, men veden får vid behov flyttas inom reservatet. Om dessa händelser medför mycket stora mängder ris och toppar får delar av dessa tas ut. Angrepp av insekter som riskerar att medföra betydande skada på grannfastighet kan åtgärdas genom borttransport, barkning eller motsvarande av gran.

8. BARNPERSPEKTIVET

Området ska genom stig, rastbänk och information vara tillgängligt för både barn och vuxna.

9. UTMÄRKNING

Reservatsgränsen på land ska märkas ut vilket innebär att gränsmärken målas på träd och på stolpar som slås ned i marken. Gränsmärkena ska placeras så att det går att se från ett märke till nästa. Vid gränsmarkering i skogsmark ska i gränslinjen, med 0,5 m på vardera sidan reservatsgränsen, röjas en tydlig gata. Denna gata får vid behov underhållas av förvaltaren. De träd som avverkas i gränsgatan tillfaller fastighetsägaren som också själv får ta vara på dem eller låta dem ligga kvar. Reservatsgräns som sammanfaller med fastighetsgräns ska underhållas som fastighetsgräns på sedvanligt sätt.

I vattenområde märks ingen gräns ut.

10.SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Tabell 4. Sammanfattande prioritering av skötselåtgärder

Skötsel- område	Åtgärd	Prioritet, 1-3	Tidpunkt
Hela	Gränsmarkering	1	Inom 3 år
Utmed cykelled	Informationtavla	1	Inom 3 år
2A	Stig, rastbänk, utsikt, m.m.	1	Inom 3 år
2B	Fällning/ringbarkning av gran i flera steg	2	Med början inom 5 år
1, 2B, (2A)	Gynna vidkroniga/grova träd och yngre efterträdare (även i 2A). Skapa död ved, hålträd, m.m. Skapa bryn och gläntor. Ta bort främmande arter.	2	Inom 5 år
2A	Inväxande ung gran fälls.	2	Inom 5 år
1, 2B (2A)	Utglesning i yngre trädgrupper.	2	Inom 5 år
2A och 2B	Föryngringsåtgärder (se ovan under ”Generella riktlinjer ...”)	2/3	Med början inom 5 år
2B	Dike läggs igen	3	Inom 10 år
Hela	Löpande röjning av granföryngring	Vid behov	Vid behov

Prioritet: 1= Högst, 2= Hög, 3= Lägre

11. FÖRVALTNING, TILLSYN OCH UPPFÖLJNING

Länsstyrelsen är ansvarig för att skötseln av reservatet följer fastställd skötselplan. Detta inkluderar dokumentation och uppföljning av utförda åtgärder.

Länsstyrelsen har även ansvar för den operativa tillsynen i naturreservat enligt 26 kap. miljöbalken genom att övervaka att föreskrifter, dispenser och tillstånd följs.

Uppföljning av bevarandemålen ska ske i enlighet med en uppföljningsplan för länets alla skyddade områden som framöver kommer att fastställas av Länsstyrelsen.

Uppföljning av utförda åtgärder och av bevarandemålen ligger till grund för en utvärdering av:

- om syftet med reservatet har uppnåtts,
- om bevarandemål och gynnsamt tillstånd uppnåtts i reservatet,
- om skötselmetoder behöver förändras,
- om en revidering av skötselplanen behövs.

12. BILAGA

2a Skötselplanekarta

Bilaga 2a

